

Hudobné teleso

A zenekar

*Nemrégiben azt mondta a kedvesem
Akiért bármit megtennék
Szeretnék
Egy kis zöld fát
Ami futna utánam az utcán.
(Vasko Popa)*

Emának hívnak és a Prágai Szimfonikus Zenekar tagja vagyok. Előtte egy gyerekeknek szóló rádióadás műsorvezetőjeként dolgoztam, de ma már tudom, hogy a triangulumon való játék és egy nagy zenekarban zajló gazdag élet jobban fekszik nekem.

Habár nem tudom elvitatni a gyerekektől, hogy képesek jókedvre deríteni az embert. Az utolsó adásom témája a lakhatás volt. Azok a gyerekek, akik telefonáltak az adásba, panelházakban laktak, és családi házakban szerettek volna lakni. Állatokra vágytak, és a szüleik elmagyarázták nekik, hogy állatok nem élhetnek panelházakban.

A városunkból csak egyetlen kislány nem vágyik kertes házra, ő egy magas felhőkarcoló nyolcvanadik emeletén szeretne lakni. Akkor aztán megszire ellátta, és egész álló napokon át állatokat figyelhetne. Mert ha valamit egész nap figyelsz, akkor az kié a leginkább? A tiéd – kiált fel végül a kislány, és teljes erőből lecsapja a telefonkagylót.

A rádiós gyermekműsorok örök problémája, hogy a gyermekműsorokba felnőttek is betelefonálnak, akik úgy tesznek, mintha gyerekek lennének. Akkor aztán hirtelen minden igazságtalanná válik, mert folyton ők győznek a valódi gyerekek felett, mivel bölcsőbbek, jobban tudnak feladványokat megoldani, szavalni, és alapvetően jobban is énekelnek.

Ezért minden díjat megnyernek, és a gyerekeknek semmi nem marad. A legutóbb is az volt a gyanúm, hogy a Harry Potter mini puzzle-t, a Harry Potter nápolyit, a Harry Potter iskolatáskát és a Harry Potter gyerekszéket is egy élelmes negyvenéves bróker nyerte meg.

Az utolsó adásomban a Prágai Szimfonikus Zenekar volt a vendégem, vagyis természetesen nem az egész, hanem négy tagja, köztük Rebeka, a rövidre vágott hajú, aranyfejű csellista, aki eljátszotta a gyerekeknek Rimszkij-Korszakovnak csak csellóra írt vidám zeneművét, a Dongót.

– Mit szólnál a triangulumhoz? – kérdezte búcsúzásakor Rebeka komolyan, és ez a kérdés jelentette barátságunk kezdetét.

Komolyan venni azonban csak az első közös kirándulásunk után kezdtem.

Bicikliztünk, és mellettünk futott Rebeka kutyája, Garbarek. Garbarek számára az egy kissé túl megerőltető kirándulás volt. Túl hosszú és túl forró. Rebeka sajnálta őt.

– Mit gondolsz? – ugrott le a bicikliről, és hozzám fordult. – Nem lenne jó, ha lenne Garbareken egy gomb, amit most megnyomnánk, és ő lóvá változna?

– Nem tudom, az igazat megvallva még nem gondolkodtam ezen – feleltem Rebekának.

– És aztán, ha szeretnénk... ismét megnyomnánk, és a lóból megint Garbarek kutya lenne... És ha bolondozni volna kedvünk, akkor gyorsan nyomkodnánk körbe-körbe: kutya – ló – kutya – ló – kutya... Míg nem forogna velünk a világ...

Rebeka a végtelenségig elgondolta a dolgokat, és a világhoz fűződő viszonya ezekkel a szavakkal jellemezhető: őszinte érdeklődés.

A közelgő nyárral egyre több időt töltök Rebekával. Napközben a tóban fürdünk, este koncertezünk vagy moziba megyünk, és hajnalban kéz a kézben alszunk el, bortól és hosszú beszélgetéstől kótyagosan. Ma, amikor megjöttünk a moziból, Rebeka kijelentette, hogy a film talán túlságosan is művészi volt számára.

– Ezek olyan típusú filmek, amiket az anyám így jellemez: a férfi megy, csak megy... odalép az ablakhoz, néz, csak néz... még mindig néz... és hirtelen megpillantja a lányt... és a lány megy, csak megy... az utcán... megáll, és most áll... csak áll... lassan felemeli a fejét, és nézi őt, nézi. A férfi gondolkodik... a lány gondolkodik... az utcán a szél lassan kergeti, kergeti a faleveleket...

– Az anyám olasz, és a jellemét leginkább olyan szavak puha hangzása fejezi ki, amikkel az olaszok a tésztákat nevezték el – magyarázza Rebeka. – Az anyám, az fettucine, farfalle, pappardelle, garganelli, tagliatelle. És az apám főszakács egy lausanne-i hotelben. Rossz ember – de kitűnően süt-főz. Amikor még iskolába jártam, télen mindig egy szelet tortát is adott nekem. Mellettem Eugen Plačúc ült, az, aki most velünk játszik a zenekarban... Akkor ő volt a legkisebb az egész osztályban és törpének hívták. Na, és amikor iskola után szánkózni mentünk, akkor elég volt, hogy odaadtam Plačúcnak a tortaszeletet, és ő hajlandó volt engem a szánkón akár fél napon át húzni. Nyugodtan akár dombra fel. És folyton nevetett is közben, és nézegetett hátrafelé. Hatalmas füle volt, és úgy nevetett, mint egy kiskutya.

Rebeka gyönyörű. Amikor nevet, szája kitölti a szemem előtti teret. Mint egy túl hosszú fru-fru. Védekezem. Néha még jobbra-balra ingatom a fejem.

A zenekarunkban Rebekán kívül még egy csellós van – Eugen Plačúc. Egyszer hívat, és azt mondja nekem, hogy neki és Rebekának már hosszú évek óta szép kapcsolata van, amelyik minden bizonnyal szép házasságban folytatódik, és hogy a barátságunk irritálja. Amikor látja, hogyan nézünk egymásra koncertek közben, kedve lenne megszakítani a játékot, és elfenekelni bennünket a vonóval...

A nagy, modern lakásában rendezett partin mondja ezt. Magunkra maradtunk a konyhában. Két rivális. És ahogy ott állunk, a helyiség hirtelen szörnyen tágasnak tűnik hozzánk képest – ahogy a nagyapám mondta – csak Kanadában jöttem rá, mik is a valódi távolságok.

Lazán a hűtőnek dőltem. A csillogó, csúsós ajtókon néhány kivételesen egészséges élelmiszer képei sorakoztak (gabonapehely, korpa, brokkoli), és alattuk a felirat: HOGY VAN A VASTAGBELED? A lausanne-i főszakács tortájának nyoma sem maradt...

Eugen Plačúc szünet nélkül szigorúan méregetett kétméteres magasságából. Magas törpe – gondoltam.

Ezután az incidens után egy éjszakai koncertre baktatunk Rebekával. Első alkalommal nézőként. Hallom, hogy kissé késve érkezünk, a zene szembeárad velünk. Nem találunk a teremben két helyet egymás mellett. Rebeka az első sorba ül, én a hetedikbe. Vadidegen emberek közé tolszunk és hallgatjuk a zenét.

BEŇOVÁ, Jana
„Még jó, hogy
kórházban vagy”
Magyar Lettre
Internationale, 87

„Enter”
„Meglátjuk, mit talál
ki a gitáros”
„Krisztián, László,
Hajnalka meg én”
„Versek”
Magyar Lettre
Internationale, 91

„Very soon – money
and love”
Magyar Lettre
Internationale, 93

„Pozsonyban merre?”
Magyar Lettre
Internationale, 94

Az egyik reflektor Rebeka feje búbját világítja meg, és arany fűrészlappá változtatja. Visszatükröződései könnyű szédületet okoznak. Hunyorítok, Rebeka fénylő feje körül apró, éles fényreszelék raja gyűlik (a fizikatankönyvekben a mágneses és elektromos mezőt szemléltetik). A zenészek hajlongnak. Izzadt kezemet a fotel támlájához szorítom. A nézőtér szeretett feje színpadá változott.

– Ezekre a koncert utáni hideglelésekre még gyerekkoromból emlékszem – mondta Rebeka, amikor megérezte a keze alatt libabőrös arcom.

– Én is emlékszem rájuk a gyerekkorodból – mondtam neki.

Rebeka nagyon őszinte, és csak mellette jötté már, hogy az őszinteség tulajdonképpen az intelligencia legmagasabb foka: a térdelő ember – a hajlott ember – a felegyenesedett ember – az egyenes ember – az értelmes ember – az őszinte ember.

Azon a koncert utáni éjszakán nem tudunk elaludni az izgatottságtól. Többet hallgatunk, mint amennyit beszélünk. Rebeka mellkasára hajtom a fejem. Semmi más nem létezik.

Amikor Rebeka tenyere könnyedén áthalad a kulcscsontomon, a homlokomat forróság önti el, és a combom úgy megremeg, mintha minden pillanatban csillag születne köztük. Rávilágítok a világra.

Szerelmünk lendületet vesz. E mindent túlharsogó kapcsolat mohóságának a komolyzene már nem elegendő. Ezért elhagyjuk Rebekával a szimfonikus zenekart, és tüstént saját rockzenekart alapítunk. Az átmenet a triangulumtól az ütőshangszerekig ugyanolyan természetes számomra, mint az elektronikus gitár fölé hajló Rebeka látványa.

Kissé szakadozó lélegzetünkből helyenként kihallhatjátok a zene eszeveszett ritmusát. Ha játék közben hosszabb időre találkozik a tekintetünk, belehullók a szemébe, és dobverői már nem a dobok hártványaira és a cintányérokra szegeződnek... Lehuny szemmel célzom meg egyenesen a világúrt. Áááá, ütök.

Zenekarunk fergeteges sikere magától értetődő. Elfogadunk egy New York-i koncertmeghívást. Egy felhőkarcoló nyolcvanadik emeletén a felszerelés kipakolása közben hirtelen megfélemezhetetlen, euforikus szabadságérzetem támad. Egyszer hallottam, hogy azok az emberek, akik dombokon élnek vagy úgy általában magasban, szabadabbak, nagyobb a lendületük és a felülnézetük. A magasságok bátorságot adnak.

A koncert végén a *Tele utcák* című számot játsszuk. Vágyom rád, városom tömött utcái. Néhányban szorongva kikerülsz saját magad, mint a várandós nők, meghátrálsz, kitérsz az útból. Másokban magadba botlasz, mint a szenvedélyesen közönyös fiatal férfiak. Azt kívánom, hogy az utcák legyenek tele veled. Veleeed.

Taps. Egy pohár borral bolyongok a nyolcvanadik emeleten, és menedéket keresek magam és Rebeka számára, hogy ma is beteljesülhessen a szerelmünk. Egy nagy, ürességtől kongó helyiségben találjuk magunkat. Csak a közepén áll egy nagy diófaszekrény. Ha hosszabb ideig nézitek a diófa vonalait, az ívek és a sötét foltok képekké állnak össze, és néhány óra múlva a képekből történetek lesznek.

egpróbálom kideríteni, mi van benne. De zárva van. Az ajtóval ellentétben, amely bár becsukódik mögöttünk, bezárni nem lehet. Felemelem a szekrényt, és eltorlaszoló vele az ajtót.

Amikor szeretkezés után felébredünk Rebekával, már reggel van. Ismét megemelem a szekrényt, és megpróbálom eltolni az ajtótól. Azonban egy milimétert sem bírok mozdítani rajta.

Nem sikerül Rebeka segítségével sem. Az ajtó el van torlaszolva. Szemtől szemben állunk a mozdulatlan, egymásba fonódó jelenetektől hemzsegő diófaszekrényvel. Pusztá csuklóinkkal és bokáinkkal szemben hatalmas képek láncai és rajzok béklyói tekeregnek.

Az ablak mögött tetőzik a nyár. A szekrényben sietősen és tolakodón hangzik fel *A dongó*.

PÉNZES TÍMEA FORDÍTÁSA

